

Godišnje istraživanje o investicijama INV-01
Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)
Agencija za statistiku BiH

1. Kontakt

1.1. Nadležna institucija	AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
1.2. Nadležna organizaciona jedinica	Sektor za ekonomske statistike - Odsjek Nacionalnih računa
1.3. Kontakt osoba	Edina Kozić
1.4. Funkcija kontakt osobe	Šef odsjeka za statistiku nacionalnih računa
1.5. Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki 26, 71 000 - Sarajevo
1.6. Kontakt e-mail adresa	edina.kozic@bhas.ba
1.7. Broj telefona	+387 33 911 952
1.8. Broj faksa	+387 (33) 220 622

2. Podaci o ažuriranju metapodataka

2.1. Datum poslednje potvrde validnosti metapodataka	31.10.2017.
2.2. Datum poslednje objave metapodataka	31.10.2017.
2.3. Datum poslednjeg ažuriranja metapodataka	31.10.2017.

3. Prezentacija statistike

3.1. Opis podataka	Osnovni cilj istraživanja «Godišnjeg izvještaja o investicijama (INV-01)» je prikupljanje podataka čijom ce se obradom, u skladu sa zahtjevima nacionalnih racuna, omogućiti obračun bruto domaćeg proizvoda rashodnim pristupom, utvrđivanje udjela investicija u Bruto domaćem proizvodu, kompiliranje kapitalnog računa i sl. Bruto investicije obuhvataju bruto investicije u stalna sredstva, promjenu zaliha i neto nabavku dragocjenosti. Ovim istraživanjem prikupljaju se samo podaci o bruto investicijama u stalna sredstva i neto nabavkama dragocjenosti pravnih osoba.
3.2. Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	• Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 (NACE rev.2)
3.3. Sektor obuhvaćen istraživanjem	S obzirom da u BiH još nisu uvedeni sektori i podsektori, još uvijek nije moguće izvođenje kvartalni sektorskih računa. U okviru IPA 2012 nacionalni program radi se na implementaciji sektorske klasifikacije skladu sa SNA2008/ESA 2010.
3.4. Statistički koncepti i definicije	Definicije koje se odnose na stalna sredstva zasnovane su na Evropskom sisitemu računa ESA 95 i dio su ukupnih bruto investicija koje još obuhvataju promjene u zalihamu i neto nabavke dragocjenosti. Bruto investicije u stalna sredstva obuhvataju pozitivne i negativne vrijednosti. Pozitivne vrijednosti su kupovina novih i postojećih stalnih sredstava, stalna sredstva proizvedena i zadržana za vlastitu upotrebu, nova i postojeća stalna sredstva nabavljena trampom; putem finansijskog lizinga; ili kao kapitalni transfer u naturi; prirodnji rast one prirodne aktive koja ima višekratnu upotrebu i znacajna poboljšanja stalnih sredstava. Negativne vrijednosti predstavljaju smanjenje vrijednosti postojećih stalnih sredstava, a obuhvataju prodaju postojećih stalnih sredstava, postojeća stalna sredstva data u razmjenu (trampu) i postojeća stalna sredstva data u vidu kapitalnog transfera u naturi. Bruto investicije u stalna sredstva se vrednuju po kupovnim cijenama, uključujući i troškove montaže i druge troškove prijenosa vlasništva. Bruto investicije u stalna sredstva se bilježe u trenutku prijenosa vlasništva nad stalnim sredstvima na institucionalnu jedinicu koja namjerava stalno sredstvo koristiti u proizvodnji. Investicije u stalna sredstva obuhvataju sve nabavke poslovnih subjekata u cilju dobijanja nove imovine, povećanja vrijednosti ili zamjene postojeće stalne imovine. Investiciona dobra mogu biti nova , kupljena ili dobijena bez naknade u zemlji i inostranstvu ili proizvedena u sopstvenoj režiji. Isplaćene investicije obuhvataju novčana ulaganja u toku godine u stalna sredstva bez obzira na vrijeme kada je izvršena izgradnja ili nabavka. Ostvarene investicije predstavljaju vrijednost efektivno izvršene izgradnje, izrade ili nabavke objekta, opreme i ostalog tokom godine, bez obzira da li je isplata izvršena ili nije u toku posmatrane godine. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva odnose se na onaj dio stalnih sredstava koji je nabavljen od izvođača građevinskih radova odnosno proizvođača opreme ili

3.5. Statistička jedinica	Obveznici podnošenja ovog izvještaja su pravne osobe registrirane na teritoriji Bosne i Hercegovine.
3.6. Statistička populacija	Godišnji podaci o investicijama (Obrazac INV-01) se prikupljaju od svih poslovnih subjekata ukoliko su se pojavljivali kao neposredni investitori.
3.7. Referentno geografsko područje	Podaci se odnose na BiH ukupno.
3.8 Vremenska pokrivenost	2005.-2014.
3.9. Bazni period	Prethodna godina.
4. Jedinica mjere	Podaci su prikazani u KM.
5. Referentni period	Kalendarska godina.
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	
6.1. Pravni akti i drugi sporazumi	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o statistici BiH, • Višegodišnji statistički programi i godišnji planovi rada BiH, • Sporazum o primjeni jedinstvenih metodologija i jedinstvenih standarda potpisani između statističkih institucija u BiH
6.2. Razmjena (posredovanje) podataka	/
7. Povjerljivost	
7.1. Povjerljivost - politika	Povjerljivost statističkih podataka je uređena zakonom o statistici BiH (Sl. glasnik BIH 26/04 i 42/04 - Poglavlje XI - član 23.-29.) koji utvrđuje princip poverljivosti kao jedan od glavnih principa. Agencija za statistiku BiH distribuira statistike u skladu sa statističkim načelima Kodeksa prakse evropske statistike a posebno sa načelom statističke povjerljivosti.
7.2. Povjerljivost – postupanje sa podacima	U dokumentu „Pravilnik o zaštiti statističkih podataka u Agenciji za statistiku“ navedene su procedure za osiguranje povjerljivosti za vrijeme prikupljanja, obrade i diseminacije – što uključuje, protokole za osiguranje individualnih podataka kojima se ima pristup, pravila za definiranje povjerljivih cilja u izlaznim tabelama i procedure za otkrivanje i prevenciju naknadnih razotkrivanja, kao i pristup mikropodacima za istraživačke namjene.
8. Politika diseminacije	
8.1. Kalendar objavljivanja	Godišnji podaci o investicijama se redovno publikuju u julu kao prethodni podaci. Konačni podaci se publikuju u tematskom biltenu u novembru. Tematski bilten sadrži detaljni pregled podataka.
8.2. Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://www.bhas.ba/statisticki-standardi/KALENDAR_PUBLIKOVANJA_ba.pdf
8.3. Pristup korisnika	Princip da svi korisnici imaju jednak pristup statističkim podacima na nepristrasnoj osnovi utvrđen je u članu 8. stav 2. tačka h. , i članu 19. stav 2. Zakona o statistici BiH i BHAS ga u praksi dosljedno provodi.
9. Učestalost diseminacije podataka	Godišnje.
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1. Saopćenja	Redovno godišnje saopštenje: http://www.bhas.ba
10.2. Publikacije	Godišnji tematski bilten.
10.3. Online baza podataka	Ne postoji online baza podataka .
10.4. Pristup mikro podacima	Nisu dostupni mikropodaci.
10.5. Drugo	Ne postoje druga sredstva diseminacije.
10.6. Dokumentacija o metodologiji	ESA 95.
10.7. Dokumentacija o kvalitetu	/
11. Upravljanje kvalitetom	
11.1. Osiguranje kvaliteta	BHAS slijedi preporuke o organizaciji i upravljanju kvalitetom date u Kodeksu prakse evropske statistike (CoP) i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema (QAF). Više, u vezi osiguranja kvaliteta, svih procedura koje opisuju politiku kvaliteta u BHAS-u se nalazi u dokumentu: Politika i mehanizmi upravljanja kvalitetom u BHAS-u: http://www.bhas.ba .
11.2. Procjena kvaliteta	/
12. Relevantnost	

12.1. Korisničke potrebe	Korisnici statističkih podataka mogu lako i jednostavno doći do podataka o investicijama, jer se objavljuju na internet stranici Agencije i u štampanim publikacijama (Saopštenje i Bilten).
12.2. Zadovoljstvo korisnika	Glavni zahtjevi korisnika za podacima se odnosi na format saopćenja na web stranici. Naime, u cilju lakšeg upravljanja podacima i njihovoј analizi pdf format saopćenja ne odgovara potrebama korisnika i radi se na tome da se postave i excel tabele. Ne postoji informacija o zadovoljstvu korisnika.
12.3. Kompletност podataka	/
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1. Opća tačnost procjene	/
13.2. Greška uzorkovanja	/
13.3. Neuzoračka greška	Greška obuhvata: ne vrše se ocjene grešaka obuhvata za ovu statistiku. Stopa prekomjernog obuhvata: ne vrše se ocjene grešaka obuhvata za ovu statistiku. Udio zajedničkih jedinica: podaci se prikupljaju putem stističkog istraživanja.
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1. Pravovremenost	Podaci o BDP se kompiliraju i objavljaju godišnje. Pravovremenost objave prvih rezultata: t+7 mjeseci proizvodni i dohodovni BDP, t+9 mjeseci rashodni BDP. <i>Pravovremenost objave konačnih rezultata: t+11 mjeseci</i>
14.2. Tačnost	Tačnost objave - objavljivanje za U: podaci se publikuju prema kalendaru objavljivanja podataka. Tačnost objave - objavljivanje za P: uglavnom podaci se publikuju prema kalendaru.
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1. Uporedivost - geografska	Obračun se radi u skladu sa ESA95 što omogućava geografsku uporedivost.
15.2. Vremenska uporedivost	Uporedivost za U: uslijed čestih revizija teško je obezbjediti dužu vremensku seriju podataka. Dužina uporedivih vremenskih serija za P: 2005-2014.
15.3. Usklađenost – cross domain	/
15.4. Usklađenost – interna	/
16. Troškovi i opterećenje	
17. Revizija podataka	
17.1. Revizija podataka - politika	Zajednička politika revizije i vremenski plan revidiranja podataka na nivou BiH još uvijek ne postoji.
17.2. Revizija podataka – praksa	Revizija podataka je kontinuiran proces i vrši se sa ciljem unaprijeđenja prethodno objavljenih podataka. Razlozi zbog kojih se vrši revizija mogu se odnositi na promjene u izvorima podataka, korištenje novih metodologija i klasifikacija sa ciljem potpune uporedivosti vremenske serije. Revizija podataka – prosječna veličina za P: nema informacija koje nam omogućavaju izračunavanje prosječne relativne i apsolutne veličine revizije podataka.
18. Statistička obrada	
18.1. Izvor podataka	Statističko istraživanje.
18.2. Učestalost prikupljanja podataka	Podaci se prikupljaju godišnje.
18.3. Prikupljanje podataka	Putem statističkog obrasca INV-01.
18.4. Validacija podataka	Izvorni podaci prolaze kroz niz provjera oslanjajući se na principe potpunosti i dosljednosti.
18.5. Kompilacija podataka	/
18.6. Prilagođavanje	/
18.7. Sezonsko prilagođavanje	Ne vrši se sezonsko podešavanje.
19. Komentar	